

**LIETUVOS RESPUBLIKOS MOTORINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ
REGISTRACIJOS MOKESČIO ĮSTATYMO NR. XIII-2690 PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ALTERNATYVIŲJŲ DEGALŲ ĮSTATYMO
NR. XIV-196 30 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NUMATOMO
TEISINIO REGULIAVIMO POVEIKIO VERTINIMO PAŽYMA**

Projektų pavadinimai	Lietuvos Respublikos motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatymo Nr. XIII-2690 pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.
Projektų rengėjas	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Europos Sąjungos investicijų ir ekonominių priemonių departamentas.
Projektų tikslas	Lietuvos Respublikos motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatymo Nr. XIII-2690 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektai parengti atsižvelgus į Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano 6.1.2 veiksmo nuostatas, kurios numato parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei Motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir 2019–2020 m. ES Tarybos rekomendacijų Lietuvai įgyvendinimo priemonių planą, kuriuo siekiama plėsti mokesčių bazę pereinant prie šaltinių, kurių apmokestinimas mažiau kenkia augimui. Mokesčio įstatymo projekto tikslai – formuoti visuomenės įpročius renkantis motorines transporto priemones (toliau – TP), atkreipti dėmesį į TP sukiamą poveikį aplinkai bei klimato kaitai ir skatinti rinktis mažiau taršias TP, didinti išteklių ir energijos vartojimo efektyvumą, taip mažinant poveikį aplinkai, žmonių sveikatai, klimato kaitai. Keičiant TP apmokestinimą, nustatant mokestį tik pirmą kartą Kelių transporto priemonių registre (toliau – KTPR) registruojamoms TP ir kasmet mokant už TP naudojimąsi, bus skatinamas mažiau taršių TP įsigijimas bei plečiamas TP, neišmetančių anglies dioksido (toliau – CO₂), naudojimas. Mokesčio įstatymo projektu nustatoma, kad mokesčio dydis priklausys nuo CO₂ išmetamo kiekio ir taršos koeficiento, kuris pagrįstas TP naudojamų degalų rūšies ir TP Euro standarto kriterijais. Kuo didesnis CO₂ išmetamas kiekis, tuo didesnis mokesčio dydis. Sumokėto mokesčio lėšos įskaitomos į valstybės biudžetą ir naudojamos Darnaus judumo fondo priemonėms finansuoti. Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekte numatoma, kad darnaus judumo fondą administruoja Susisiekimo ministerija arba Vyriausybės įgaliota institucija. Šiame projekte numatoma, kad į Darnaus judumo fondą pervestos lėšos Motorinių transporto priemonių taršos mokesčio įstatymo nustatyta tvarka būtų skiriamos savivaldybių darnaus judumo priemonių, tokių kaip alternatyviaisiais degalais varomų TP naudojimo skatinimas, alternatyviųjų degalų ir transporto infrastruktūros kūrimas ir plėtra, vidaus degimo varikliais varomų TP ribojimo miestuose įrengimas, vidaus degimo varikliais varomoms TP perdarymas į alternatyviaisiais degalais

	varomas TP, aplinkos oro taršos mažinimo, visuomenės informavimo ir švietimo, įgyvendinimo finansavimui. Darnaus judumo fondo lėšos, savivaldybių įgyvendinamoms priemonėms finansuoti, paskirstomos savivaldybėms proporcingai paskutinę mokestinio laikotarpio dieną savivaldybėse deklaravusių gyvenamąją vietą gyventojų skaičiui. Mokestį administruos Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir VĮ „Regitra“;
--	---

**Siūlomų projektų poveikio įvertinimas
(teigiamos ir (ar) neigiamos pasekmės)**

Poveikis aplinkai	Mokesčio įstatymo projektu siūlomas sprendimas apmokestinti TP, jas pirmą kartą registruojant ir už naudojimąsi jomis, taršos mokesčiu tiesiogiai susijęs su siekiu mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir pasiekti su tuo susijusių tikslų, nustatytų Lietuvai, įgyvendinimo. Taip pat mažinti oro užterštumą azoto oksidais, kietosiomis dalelėmis ir kitais iš TP išmetamais teršalais naudojant degalus, kurie yra kenksmingi aplinkai ir žmonių sveikatai. Teigiamos pasekmės – mokestis prisidėtų prie oro kokybės gerinimo ypač urbanizuotose teritorijose ir oro taršos mažinimo tikslų įgyvendinimo, paskatintų gyventojus keisti savo įpročius aplinkai palankesne linkme, renkantis mažiau taršias ir ekologiškesnes TP ir keliaujant kitomis darnaus judumo priemonėmis. Didėjant ekonomiškėms, mažiau į aplinką teršalų išmetančioms ir ne dyzelinu varomų TP skaičiui Lietuvos TP parke, atitinkamai mažės tarša azoto oksidais, kietosiomis dalelėmis ir kitais kancerogeniniais teršalais. Gautas įplaukas padės greičiau įgyvendinti darnaus judumo priemones ir pasiekti teigiamų rezultatų mažinant aplinkos oro taršą. Neigiamos pasekmės – nenumatomos.
Poveikis valstybės finansams	Mokesčio įstatymo projektu pakeitus dabar galiojančio mokesčio nuostatas, kai mokestis mokamas tik atliekant TP pirmą registraciją ir už naudojimąsi TP, valstybės biudžetas kasmet gaus apie 140-170 mln. Eur (neįvertinus lengvatų taikymo) įplaukų vietoj dabar gaunamų 30 mln. Eur. Sumokėto mokesčio lėšos būtų naudojamos projekte nustatytoms priemonėms finansuoti. Projektui įgyvendinti reikėtų apie 140 tūkst. Eur, o mokesčio administravimui kasmet apie 80 tūkst. Eur valstybės biudžeto lėšų. Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas valstybės finansams įtakos neturės.
Poveikis verslo sąlygoms	Mokestis bus taikomas TP valdytojams pirmą kartą Lietuvoje registruojant TP (M1 ir N1 kategorijos) ir kalendoriniams metams pasibaigus. Planuojantys įsigyti TP, gali rinktis, ar pirkti mažataršę neapmokestinamą TP, ar mokėti atitinkamo dydžio mokesčius įsigyjant taršią TP. Paliekama galimybė rinktis. Verslas taip pat bus suinteresuotas keisti savo įpročius, vietoje labai galingų ir taršių TP įsigyti ekologiškesnes TP bei orientuotis į elektromobilius. Verslo sąlygoms neigiamų pasekmių nenumatoma, nes verslas turės galimybę rinktis mažataršes TP. Verslininkai, kurie importuoja į Lietuvą naudotas TP, bus ekonominėmis priemonėmis skatinami į rinką tiekti daugiau mažataršių TP ir mažiau taršių TP, varomų dyzelinu, kurių atsisako kitos ES šalys. Administracinė našta ūkio subjektams neišaugs. Mokestį

	apskaičiuos VĮ „Regitra“ kartu su Valstybine mokesčių inspekcija. Mokesčio mokėtojai reikės sumokėti apskaičiuoto dydžio mokestį prieš pirmą kartą registruojant TP į KTPR ir pasibaigus kalendoriniams metams. Darnaus judumo priemonių finansavimas kaip numato Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas padės verslui greičiau ir su mažiausiomis galimomis sąnaudomis prisitaikyti prie naujų poreikių keisti judumo priemones ir įpročius.
Poveikis socialinei aplinkai	Mokesčio įstatymo projektu nustatomos lengvatos įvairioms socialinėms grupėms: neįgaliesiems, TP valdytojams, kurių amžius 65 m. ir daugiau, daugiavaikėms šeimoms, taip pat kitoms grupėms. Sumažinus TP taršą, sumažėtų sergamumas TP taršos sukeliama ligomis, pagerėtų gyventojų, ypač gyvenančių prie judrių kelių ar gatvių, kuriose vyksta intensyvus eismas, gyvenimo kokybė. Mokesčio nemokės tie, kurie jau turi įsigiję TP ir neplanuoja jos keisti į kitą taršią TP. Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekte numatoma, kad į Darnaus judumo fondą pervestos lėšos Motorinių transporto priemonių taršos mokesčio įstatymo nustatyta tvarka būtų skiriamos savivaldybių darnaus judumo priemonių, tokių kaip alternatyviaisiais degalais varomų TP naudojimo skatinimas, alternatyviųjų degalų ir transporto infrastruktūros kūrimas ir plėtra, vidaus degimo varikliais varomų TP ribojimo miestuose įrengimas, vidaus degimo varikliais varomoms TP perdarymas į alternatyviaisiais degalais varomas TP, aplinkos oro taršos mažinimo, visuomenės informavimo ir švietimo, įgyvendinimo finansavimui. Darnaus judumo fondo lėšos, savivaldybių įgyvendinamoms priemonėms finansuoti, paskirstomos savivaldybėms proporcingai paskutinę mokestinio laikotarpio dieną savivaldybėse deklaravusių gyvenamąją vietą gyventojų skaičiui. Priėmus projektus, palaipsniui pasikeistų Lietuvos TP parko struktūra, padidėtų mažataršių TP skaičius proporcingai sumažėjus taršių TP skaičiui, sumažėtų išmetamo ŠESD kiekis, pagerėtų miestų ir gyvenviečių oro kokybė ir gyventojų sveikata.

Kita svarbi informacija

Darbo tvarka projektų rengimas buvo aptartas suinteresuotų institucijų atstovų (Aplinkos ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Susisiekimo ministerijos, Finansų ministerijos, Socialinių apsaugos ir darbo ministerijos, Energetikos ministerija, Valstybinės mokesčių inspekcijos, VĮ „Regitra“) susitikimuose.

Informacija apie asmenį ir instituciją, atsakingą už poveikio vertinimą

Vardas ir pavardė	Aidas Juozapaitis
Pareigos	Vyriausiasis specialistas
Institucija (padalinys)	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Europos Sąjungos investicijų ir ekonominių priemonių departamento Ekonominių priemonių taikymo politikos skyrius
Telefono numeris ir elektroninio pašto adresas	Tel. 8 696 94356, el. paštas: aidas.juozapaitis@am.lt